

وضعیت سینما در
سال کووید ۱۹
گزارش می دهد

روزی روزگاری کرونا

نمایی از اکران خودرویی فیلم «خروج»

سینمای «هنر و تجربه» و بی اعتنایی به فرصت اکران آنلاین از جمله انتقادهای مطرح شده در این حوزه بود.

جاهای خالی که پر نمی شوند

سلامت جان اهالی سینما و زنگ خطر کرونا در پروژه های سینمایی در حال تولید از همان اوایل اسفندماه سال گذشته به صدا در آمد و با اطلاع رسانی شفاف کارگروه خانه سینما پروژه های سینمایی و تلویزیونی مکلف به رعایت پروتکل های بهداشتی شدند و تولید برخی آثار متوقف شد. با طولانی شدن شیوع کرونا اما هم این کارگروه تعطیل شد و هم چرخه تولید آثار سینمایی به آرامی به راه افتاد. رعایت شیوه نامه های بهداشتی جلوی دوربین و همچنین در فضاهایی چون اتاق گریم کار سخت و دشواری است اما برخی تولیدکنندگان آثار سینمایی با پابندی به مسائلی چون حضور تیم پزشکی و تأمین لوازم بهداشتی و ضد عفونی تلاش کردند محیط کم خطری برای تولید ایجاد کنند. با این احوال تأثیر کرونا بر میزان تولیدات سینمایی مشهود بود. در میان آثاری که مجوز تولیدشان را در سال ۹۹ دریافت کردند بخشی از فیلم ها تولید شدند و تعدادی از آنها از جمله «ابلق»، «بی همه چیز»، «شیشلیک»، «روزی روزگاری آبادان» و... در جشنواره فیلم فجر به نمایش در آمدند. فارغ از فیلم هایی که به جشنواره راه پیدا نکردند «قهرمان» اصغر فرهادی و «شب داخلی دیوار» وحید جلیوند از تولیدات مهم سال کرونایی ۹۹ بود. به این فهرست می توان اسامی فیلم هایی چون «خائن کشی» مسعود کیمیایی را اضافه کرد که در حال تولید است. بخشی از فیلم سازان همچون نیما جوادیدی (قلعه)، مانی حقیقی (تفریق)، رضا میرکریمی (نگهبان بهشت)، کمال تبریزی (با هم بریم بهشت) و... همچنان درگیر مراحل پیش تولید هستند و شیوع کرونا تولید فیلمشان را با تأخیر مواجه کرده است. با وجود حساسیت ها و نگرانی هایی که نسبت به سلامت اهالی سینما وجود داشت و اطلاع رسانی و اعلام خطر درباره وضعیت تولیدات سینمایی و تلویزیونی، کرونا جای چهره های ارزشمند بسیاری را در عرصه سینما برای همیشه خالی کرد. کریم اکبری مبارکه از جمله بازیگرانی بود که در جریان تولید یک کار تلویزیونی دچار بیماری شد و درگذشت. خسرو سینایی، اکبر عالمی، منوچهر طبیب، چنگیز جلیوند، پرویز پورحسینی، علی برقی، محمد عفراوی، احمد علی نژاد، مسعود مهرابی (منتقد سینما) و... از چهره های سینمایی هستند که نامشان در میان درگذشتگان مبتلا به کرونا ثبت شد.

در سایه نبود قوانین بین المللی کپی رایت در ایران نه تنها فیلم های اکران آنلاین بلکه تمام برنامه های به نمایش در آمده در پلتفرم های آنلاین مثل «همرفیق» را سرقت کرده و به صورت مکرر پخش می کنند. فیلم «خروج» ابراهیم حاتمی کیا به عنوان پیشقراول اکران آنلاین نامش را به عنوان اولین فیلم سینمای ایران (بدون اکران در سینماها) در سال کرونایی ثبت کرد. این فیلم همچنین شامگاه جمعه ۱۲ اردیبهشت ماه با رونمایی از طرح «سینما ماشین» خیز دوم را برای ثبت یک اولین دیگر در کارنامه اش برداشت. «سینما ماشین» یا سینما درایوین البته پیش از انقلاب در دو نقطه از تهران (سینما درایوین تهرانپارس و ونک) تجربه شده بود. اقبال مخاطب به سریال های شبکه نمایش خانگی و پلتفرم های نمایش آنلاین در ایام کرونا یک دستاورد دیگر هم داشت آغاز رقابت دو پلتفرم نماوا و فیلمو. این دو پلتفرم که پیش از این تفاوتی بین محتواهای آنها دیده می شد حالا در دوران رقابت در تدارک ساخت سریال ها و برنامه ها خاص خودشان هستند که به طور حتم به این فضا رونق بیشتری خواهد داد. غیب آثار

“

فیلم «خروج» ابراهیم حاتمی کیا
به عنوان پیشقراول اکران آنلاین
نامش را به عنوان اولین فیلم
سینمای ایران (بدون اکران در
سینماها) در سال کرونایی ثبت
کرد

وضعیت اکران نداشتند. فعالیت کجدار و مریز سالن های سینما با موج سوم کرونا به طور کامل در ۲۴ تیرماه متوقف شد. تا بهمن ۹۸ که آغاز جشنواره فیلم فجر و بازگشت دوباره مخاطب به سینما اعتماد و رضایت سازندگان فیلم های «شنای پروانه»، «لاله» و «آن شب» را جلب کرد تا فیلم هایشان را روانه اکران کنند. در میان فیلم هایی که در سال ۹۹ اکران شدند «شنای پروانه» با فروش ۲ میلیارد و ۵۷۴ میلیون تومان در صدر جدول فروش قرار دارد. «خوب بد جلف ۲» با یک میلیارد و ۷۱۵ میلیون تومان در رتبه دوم قرار دارد. همین آمار و ارقام به تنهایی گویای آن است که دو فیلم با پتانسیل بالای جذب مخاطب هم نتوانست بر محدودیت های شیوع کرونا فائق شود.

دو فرصت کرونایی

تعطیلی سالن های سینما با تمام ضرر و زیان هایش بر اقتصاد سینما اما تجربه ناگزیر و فرصت خوب اکران آنلاین را در پیش روی سینما قرار داد. فرصتی که در ایام پساکرونا هم می تواند چاره ساز صف طویل پشت خط اکران باشد؛ البته اگر حفره های موجود بر پیکره آن رفع شود. قاچاق فیلم ها به فاصله کمتر از ۲۴ ساعت پس از اولین نمایش بزرگترین چالش اکران آنلاین است که هنوز چاره ای برای آن اندیشیده نشده است. اگرچه سایت های نمایش غیرقانونی این آثار بلافاصله مسدود می شود اما برخورد قانونی با کانال های تلگرامی و فضاهای مشابه متخلف به علت فیلترینگ با موانعی روبه روست. از سوی دیگر شبکه های ماهواره ای که عامل اصلی باز نشر نسخه قاچاق فیلم ها محسوب می شوند

